

Uraa

Žagar Marija
Ulica OF 13
Koper

LETNIK OKRAJA KOPER

LETNIK IV

KOPER, 30. APRILA 1959

ŠTEV. 11

VSEBINA

Objave občinskih ljudskih odborov

Občina Hrpelje

- 157 Odlok o proračunu občine Hrpelje za leto 1959
- 158 Odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev

Občina Koper

- 159 Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o najvišjih prodajnih cenah mesa na drobno

Občina Piran

- 160 Odlok o posebnem krajevnem prispevku za

čiščenje, popravilo in ureditev javnih nasadov, krajevnih poti in cest v Portorožu

- 161 Odlok o posebnem prispevku za ureditev komunalnih naprav, otroških igrišč, za odstranitev ruševin ter čiščenje ulic, cest in poti v mestu Piran

Občina Postojna

- 162 Odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev
- 163 Družbeni plan za gospodarski razvoj občine Postojna od leta 1957 do leta 1961

Objave občinskih ljudskih odborov

OBČINA HRPELJE

157

Na podlagi 26. člena Statuta občine Hrpelje in 11. člena Temeljnega zakona o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13/56) je Občinski ljudski odbor Hrpelje na seji Občinskega zbora in na seji Zbora proizvajalcev 30. marca 1959 sprejel

ODLOK

O PRORAČUNU OBČINE HRPELJE ZA LETO 1959

1. člen

Proračun občine Hrpelje za leto 1959 s posebnimi prilogami obsega:

I. Občinski proračun

	dinarjev
z dohodki v znesku	82,396.000
in izdatki v znesku	82,396.000

II. Predračune finančno samostojnih zavodov

z dohodki v znesku	8,836.000
z izdatki v znesku	10,036.000
in s primanjkljajem v znesku	1,200.000

III. Predračune proračunskih skladov

z dohodki v znesku	3,435.000
z izdatki v znesku	4,835.000
in s primanjkljajem v znesku	1,400.000

2. člen

Primanjkljaj v proračunu finančno samostojnih zavodov v znesku 1,200.000 dinarjev se krije z dotacijo iz občinskega proračuna.

Primanjkljaj v proračunu proračunskih skladov v znesku 1,400.000 dinarjev se krije z dotacijo iz občinskega proračuna.

3. člen

Finančno samostojni zavodi, ki po svojem predračunu nimajo planiranega presežka dohodkov nad izdatki, razdelijo doseženi presežek dohodkov nad izdatki takole:

- a) v sklad za nagrade največ 50 % presežka z omejitvijo, da ta znesek ne sme presegati 1/12 zneska rednih osebnih izdatkov;
- b) ostali del presežka v sklad za nadomestitev in dopolnitev.

Če imajo finančno samostojni zavodi po odločbi še druge sklade, določi občinski ljudski odbor, kolikšen del doseženega presežka dohodkov nad izdatki, ki preostane po plačilu v sklad za nagrade, gre v letu 1959 v posamezne sklade.

4. člen

Predračune občinskih organov in zavodov, ki bi bili v letu 1959 na novo ustanovljeni, potrjuje občinski ljudski odbor.

5. člen

Svet za družbeni plan in finance je pooblaščen, da odobrava izdatke v breme proračunske rezerve, o čemer poroča občinskemu ljudskemu odboru.

6. člen

S proračunsko rezervo, ki je določena v predračunu posameznih proračunskih skladov, sme razpolagati upravni organ sklada samo po prejšnji pritrditvi Sveta za družbeni plan in finance Občinskega ljudskega odbora Hrpelje.

7. člen

V primeru neenakomernega dotoka proračunskih dohodkov, sme občinski ljudski odbor za redno izvrševanje proračunskih izdatkov najeti posojilo do zneska 10,000.000 dinarjev.

8. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Koper, uporablja pa se od 1. januarja 1959.

Št.: 01-271/7-59

Hrpelje, 30. marca 1959

Predsednik

Anton Ovčarič, l. r.

158

Na podlagi 12. člena Zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev (Uradni list FLRJ, št. 52/57 in 52/58) in 24. člena Statuta občine Hrpelje, je Občinski ljudski odbor Hrpelje na seji Občinskega zbora in na seji Zbora proizvajalcev 30. marca 1959 sprejel

ODLOK

O DOPOLNILNEM PRORAČUNSKEM PRISPEVKU IZ OSEBNEGA DOHODKA DELAVCEV

1. člen

Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka delavcev se plačuje iz osebnega dohodka delavcev in uslužbencev, ki so stalno, začasno ali dopolnilno zaposleni v katerikoli gospodarski in zadružni organizaciji oziroma ustanovi in pri zasebnih delodajalcih, ki zaposlujejo tujo delovno silo na območju občine Hrpelje.

2. člen

Gospodarske in zadružne organizacije, ki imajo svoj sedež ali obrat na območju občine Hrpelje, plačujejo dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka po naslednji stopnji:

Industrija:

a) TOS Hrpelje in IPLAS Podgrad po stopnji 10 %

Kmetijstvo:

a) Kmetijska posestva po stopnji 6 %
b) Kmetijske zadruge po stopnji 5 %
c) Klavnice in mesnice po stopnji 10 %

Trgovina:

a) Trgovsko podjetje »Timav« po stopnji 10 %
b) Vse trgovske poslovalnice s prehrano 8 %

Obrt:

a) »Jelka« Kozina po stopnji 8 %
b) Ostala obrtna podjetja in privatni obrt. 5 %
c) Ustanove 3 %

3. člen

Dopolnilni proračunski prispevek po tem odloku je dohodek proračuna občine Hrpelje, uporablja pa se za družbeni standard v občini.

4. člen

Osnova za obračunavanje dopolnilnega proračunskega prispevka je znesek proračunskega prispevka iz osebnega dohodka po zveznih predpisih.

5. člen

Odsek za finance občine Hrpelje je pristojen za izvajanje tega odloka in po potrebi izdaja tozadevna navodila in pojasnila.

Ta odlok velja z dnem objave v Uradnem vestniku okraja Koper, uporablja pa se od 1. aprila 1959 dalje.

Št. 01-768/1-59

Hrpelje, 30. marca 1959

Predsednik
Anton Ovčarič, l. r.

OBČINA KOPER

159

Na podlagi 3. člena Odloka o evidenci in kontroli cen na drobno določenih proizvodov in storitev na področju občine Koper (Ur. vestnik okraja Koper št. 31/58) in 2. točke 64. člena Statuta občine Koper je Svet za blagovni promet ObLO Koper na svoji seji 21. aprila 1959 izdal

ODREDBO

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH O NAJVIŠJIH PRODAJNIH CENAH MESA NA OBMOČJU OBČINE KOPER, TAKO DA SE V PREČIŠČENEM BESEDILU GLASI:

1.

Odreajo se naslednje prodajne cene mesa na drobno:

A. GOVEJE MESO:

a) Prednji del s kostjo 1 kg din 260.—
b) Zadnji del s kostjo 1 kg din 290.—

B. TELEČJE MESO:

a) Prednji del s kostjo 1 kg din 310.—
b) Zadnji del s kostjo 1 kg din 390.—

C. SVINJSKO MESO:

a) Prednji del 1 kg din 340.—
b) Zadnji del 1 kg din 400.—

2

Oddelek za gospodarstvo ObLO Koper je pooblaščen, da v nujnih primerih, ko to zahteva javni interes ali interes potrošnikov dovoli gospodarskim organizacijam za določeno obdobje spremembo malo-prodajnih cen določenim proizvodom proti naknadni potrditvi Sveta za blagovni promet.

3.

Ta odredba stopi v veljavo z dnem objave v Uradnem vestniku okraja Koper.

Št. 01/1-4295/1-59

Koper, 21. aprila 1959

Predsednik
Sveta za blagovni promet
Zoran Zlobec, l. r.

Predsednik
Obč. ljudskega odbora
Miran Bertok, l. r.

OBČINA PIRAN

160

Na podlagi 3. člena Temeljnega zakona o občinskih dokladah in posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ, št. 19/55), 26. člena Statuta občine Piran in po sklepu Zbora volivcev volilne enote Portorož 23. marca 1959 o uvedbi posebnega krajevnega prispevka je Občinski ljudski odbor Piran na seji Občinskega zbora in na seji Zbora proizvajalcev 30. marca 1959 sprejel

ODLOK

O POSEBNEM KRAJEVNEM PRISPEVKU ZA ČIŠČENJA, POPRAVILA IN UREDITEV JAVNIH NASADOV, KRAJEVNIH POTI IN CEST V PORTOROŽU

1. člen

Uvede se posebni krajevni prispevek v delu, datjavi, vpregi in prevozih z namenom ureditve javnih nasadov, krajevnih poti in cest v Portorožu.

2. člen

Zavezanci krajevnega prispevka so vsi delazmožni državljani, zlasti pa vsa gospodarstva in tisti, ki imajo dohodke iz delovnega razmerja, avtorskih pravic ter druge dohodke.

3. člen

Vsak zavezanec moškega spola je dolžan opraviti na ime posebnega krajevnega prispevka 16 ur dela, zavezanec ženskega spola pa 8 ur dela.

Najmanj polovico določenih obveznosti je opraviti do 1. junija 1959, ostanek pa do 31. decembra 1959.

4. člen

Za neizpolnitev obveznosti iz 3. člena tega odloka bodo zavezanci plačali:

a) za vsako delovno uro 100 din
b) za vsako del. uro z enovprežnim vozilom 150 din
c) za vsako del. uro z dvovprežnim vozilom 200 din
Denarno nadomestilo se plača krajevnemu odboru Portorož.

5. člen

Krajevni odbor Portorož bo skrbel za izvršitev tega sklepa. Krajevni odbor lahko imenuje v ta namen poseben sedemčlanski odbor, ki bo opravljal s pomočjo krajevnega urada v Portorožu vse administrativne in tehnične posle, ki so potrebni za izvajanje delovnih akcij, iz posebnega krajevnega prispevka.

6. člen

V primeru neizpolnjevanja obveznosti iz 4. člena bo uvedla Uprava za dohodke ObLO Piran prisilno izterjavo.

7. člen

Ta odlok začne veljati od 1. aprila 1959 in se objavi v Uradnem vestniku okraja Koper.

Št. 01-1492/1

Piran, 1. aprila 1959.

Predsednik
Davorin Ferligoj, l. r.

161

Na podlagi 3. člena Temeljnega zakona o občinskih dokladah in posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ, št. 19/55) in 26. člena Statuta občine Piran in po sklepu zborov volivcev volilnih enot št. I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX in X v Piranu je Občinski ljudski odbor Piran na seji Občinskega zbora in na seji Zbora proizvajalcev 30. marca 1959 sprejel

ODLOK

O POSEBNEM KRAJEVNEM PRISPEVKU ZA UREDITEV KOMUNALNIH NAPRAV, OTROŠKIH IGRISČ, ZA ODSTRANITEV RUŠEVIN TER ČIŠČENJE ULIC, CEST IN POTI V MESTU PIRAN

1. člen

Uvede se posebni krajevni prispevek v delu, datjavi, vpregi in prevozih z namenom ureditve cest, komunalnih naprav, otroških igrišč, odstranitve ruševin ter čiščenje ulic, cest in poti v mestu Piran.

2. člen

Zavezanci krajevnega prispevka so vsi delazmožni državljani, zlasti pa vsa gospodarstva in vsi, ki imajo dohodke iz delovnega razmerja, avtorskih pravic ter druge dohodke.

3. člen

Vsak zavezanec moškega spola je dolžan opraviti na ime posebnega krajevnega prispevka 16 ur dela, zavezanec ženskega spola pa 8 ur dela.

Obveznosti izvirajoče iz posebnega krajevnega prispevka je opraviti do 30. 12. 1959. Najmanj polovico določenih obveznosti je opraviti do 1. junija, ostanek pa do 31. decembra 1959.

4. člen

Za neizpolnitev obveznosti iz tretjega člena tega odloka bodo zavezanci plačali:

a) za vsako delovno uro	100 din
b) za vsako del. uro z enovprežnim vozilom	150 din
c) za vsako del. uro z dvovprežnim vozilom	200 din

Denarno nadomestilo se plača Upravi za dohodke ObLO Piran.

V primeru neizpolnitve obveznosti iz tega člena bo uvedla Uprava za dohodke občinskega ljudskega odbora Piran prisilno izterjavo.

5. člen

Za izvršitev tega sklepa bo skrbel poseben sedemčlanski odbor, ki ga sestavi Mestni odbor SZDL v Piranu.

6. člen

Ta odlok začne veljati od 1. aprila 1959 in se objavi v Uradnem vestniku okraja Koper.

Št. 01-1492/2

Piran, 1. aprila 1959

Predsednik

Davorin Ferligoj, l. r.

OBČINA POSTOJNA

162

Na podlagi 26. člena Statuta občine Postojna in 12. člena Zakona o proračunskem prispevku iz osebne dohodke delavcev (Uradni list FLRJ, št. 52/57) je Občinski ljudski odbor Postojna na seji Občinskega zbora in Zbora proizvajalcev 18. aprila 1959 sprejel

ODLOK

O SPREMEUBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O DOPOLNILNEM PRORAČUNSKEM PRISPEVKU IZ OSEBNEGA DOHODKA DELAVCEV NA OBMOČJU OBČINE POSTOJNA

Odlok o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka iz osebne dohodke delavcev na območju občine Postojna (Uradni vestnik št. 10/59) se spremeni in dopolni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

1. člen

Na območju občine Postojna se uvede dopolnilni proračunski prispevek iz osebnih dohodkov delavcev.

2. člen

Z delavcem je v smislu tega odloka mišljen vsak, kdor prejema osebne dohodke iz delovnega razmerja, kakor tudi tisti, katerih osebni dohodek je po določbah Zakona o proračunskem prispevku iz osebne dohodke delavcev izenačen z osebnim dohodkom iz delovnega razmerja.

3. člen

Plačevanju dopolnilnega proračunskega prispevka po tem odloku niso zavezani osebni dohodki podoficir-

jev, oficirjev in vojaških uslužbencev Jugoslovanske ljudske armade, delavcev kmetijskih gospodarskih organizacij, upokojencev in invalidov iz naslova pokojnine in invalidnine.

Za kmetijske organizacije v smislu prejšnjega odstavka se štejejo kmetijske organizacije navedene v 5. točki Odloka o prispevku iz dohodka in zemljarine, ki se odstopa gospodarskim organizacijam določenih dejavnosti (Uradni list FLRJ, št. 54/57).

4. člen

Osnova za obračun in plačilo dopolnilnega proračunskega prispevka po tem odloku je proračunski prispevek iz osebnega dohodka delavcev, ki se plačuje po določilih zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev.

5. člen

Obveznost, obračunavanje in plačevanje dopolnilnega proračunskega prispevka se v celoti naslanja na določila Zakona o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev.

6. člen

Dopolnilni proračunski prispevek se plačuje po proporcionalni stopnji in sicer:

1. za gospodarske organizacije iz panoge industrije, gozdarstva, prometa, trgovine, gostinstva in proizvodne obrti 8 %;

2. za gospodarske organizacije iz panoge uslužnostne obrti za široko potrošnjo, gradbeništva, komunalne dejavnosti ter gospodarske organizacije »Podjetja za vzdrževanje proge Postojna«, »Jugoslovanske železnice« in »Pošta, telegraf in telefon 6 %;

3. za banke, hranilnice, zavarovalnice, državne organe in zavode, finančno samostojne zavode, družbene organizacije, strokovna združenja in zbornice ter njihove ustanove, zavode za socialno zavarovanje, zasebne delodajalce ter civilno-pravne osebe in njihove ustanove 6 %.

Za gospodarske organizacije iz panoge uslužnostne obrti za široko potrošnjo se smatrajo:

Obrtna podjetja »Urarna Postojna«, »Obrtnik Postojna«, »Krojaška delavnica Pivka«, »Pleskarstvo, soboslikarstvo in črkoslikarstvo Postojna«, »Ključavničarstvo Postojna«, Mestne pekarnice Postojna«, »Krajevna pekarna Pivka in »Obutev Rakek — poslovalnica Postojna«.

Gospodarske organizacije in ostali zavezanci, navedeni v točkah 1., 2. in 3. tega člena, ki imajo sedež organizacije izven občine Postojna, se v pogledu svojih obratov, poslovalnic in podružnic na teritoriju občine Postojna v vsem izenačujejo z zavezanci, katerih sedež organizacije je na področju občine Postojna.

7. člen

Sredstva iz dopolnilnega proračunskega prispevka po tem odloku so dohodek proračuna občine Postojna in se bodo uporabila za potrebe komunalne dejavnosti in družbenega standarda po smernicah družbenega plana občine Postojna za leto 1959.

8. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Koper, uporablja pa se od prvega dne v mesecu, ki sledi dnevu objave odloka.

Odlok o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka iz osebne dohodke delavcev na območju občine Postojna z dne 26. marca 1959 (Uradni vestnik št. 10/59) preneha veljati.

Št. 04-1448/1-1959

Postojna, 18. aprila 1959

Predsednik

Jože Baša l. r.

DRUŽBENI PLAN

za gospodarski razvoj občine Postojna od leta 1957 do leta 1961

I. DEL

1. Poglavlje

Gospodarski in politični cilji

Razvoj proizvodjalnih sil v dosedanjem obdobju je nadomestil gospodarske zmogljivosti, izvirajoče iz predvojne obmejne konjunkturo in iz vplivov italijanske ekonomike, ter je ustvaril trdno podlago za nadaljnji gospodarski napredek na osnovi prirodnih možnosti občine in skladno s potrebami širšega gospodarskega okolja. Hkrati je ta razvoj odtegnil pozornost, napore in sredstva s področja menjave in družbenega standarda in je enostransko usmeril proizvajalce, da povečujejo osnovne proizvodne zmogljivosti s povečanjem števila zaposlenih.

Iz teh razlogov še nismo dosegli zadovoljive storilnosti in nismo dovolj izkoristili druge notranje rezerve v gospodarstvu, zlasti ne v kmetijstvu, turizmu in v drobnih gospodarskih dejavnostih. Na področju menjave in družbenega standarda nam je tak razvoj zapustil vrsto organizacijskih slabosti in materialnih vrzeli, ki zaverajo hitrejši napredek življenjskega standarda. Gospodarska politika, ki smo jo uveljavili v dobi komunalnega sistema, je že računala s temi neskladnostmi in je v letih 1955 in 1956 že zagotovila bolj skladen razvoj vseh panog gospodarstva. Hkrati so si organi tega sistema pridobili potrebne izkušnje, da lahko v bodoče še uspešneje vzpodbujajo, razvijajo in krepijo tiste gospodarske dejavnosti, ki so v dosedanjem obdobju zaostale.

Doseženi uspehi v razvoju proizvodjalnih sil, neskladnosti v tem razvoju, doseženi uspehi v razvoju komunalnega sistema in neizkoriščene možnosti narekujejo, da v bodočem razdobju dosežemo te osnovne cilje in izpolnimo te naloge:

1. Z boljšo organizacijo dela, večjo proizvodnostjo in smotrnimi naložbami, zlasti v kmetijstvu, turizmu in menjavi, moramo zagotoviti, da bo narodni dohodek stalno naraščal za približno 11 % letno.

V industriji bomo povečali proizvodnjo za 10 % letno. V ta namen bomo zgradili novo tovarno

za predelavo krompirja in rekonstruirali Tovarno mesnih izdelkov. V lesni industriji bomo bolj organizirali delo in nadomestili obrabljene energetske naprave in žage z novimi, da bomo lahko smotrneje izkoriščali razpoložljivo žagarsko hlodovino.

Kmetijsko proizvodnjo bomo večali za 15 % letno. V ta namen moramo povečati in izboljšati krmno bazo z manjšimi melioracijami, gnojili in sotrnimi semeni. Ojačiti moramo kmetijske zadruge in jih usmeriti v njihovo osnovno dejavnost, da bodo sposobne pogodbeno organizirati kmetijstvo, uvajati sodobna tehnična sredstva in sodobne metode kmetovanja, hkrati pa oblikovati sredstva za razširjeno reprodukcijo kmetijske proizvodnje. Združiti moramo interese proizvajalcev za melioracije ter organizirati in usmeriti njihovo delo. V ta namen moramo ustanoviti vodno skupnost. Proučiti moramo organizacijo dela in oblike nagrajevanja na kmetijskih posestvih splošnega družbenega sektorja in najti primernejši način, da v polni meri izkoristimo zemljišča, ki jih ta posestva upravljajo.

V gozdarstvu bomo povečali lesno zalogo v preveč izkoriščenih gozdovih, v gospodarskih gozdovih pa bomo vskladili sečnjo s prirastkom. Obnavljali in negovali bomo gozdove ter zgradili poti v nedostopne predele, da bomo lahko povečali proizvodnjo. Posekani les bo treba že v gozdu obdelati tako, da bomo iz njega dobili gospodarsko in tehnično najprimernejše sortimente. V zasebnih gozdovih bomo smotrneje organizirali izkoriščanje, zlasti pa njih vzgojo in nego.

Ustanovili bomo nove obrtne obrate in opremili sedanje. Pri tem bodo imeli prednost obrati, ki omogočajo zaposlitev v mesecih, ko ni dela v kmetijstvu.

2. Na področju družbenega in življenjskega standarda bomo bolj organizirali preskrbo s kmetijskimi pridelki in zagotovili, da bo v bližini potrošnih središč vzpodbujala kmetijske proizvajalce k večji proizvodnji. Opreмили, preuredili in premestili bomo druge enote s področja menjave, da bodo bolj ustrezale turističnim potre-

bam mesta in potrebam domačega potrošnika, zraven tega bomo ustanovili nove. V turizmu bomo zgradili poskusne nastanitvene obrate z namenom, da povečamo privlačnost kraja in podaljšamo bivanje turistov v Postojni.

Stanovanjsko in komunalno graditev bomo reorganizirali, pocenili in ju vskladili, v zdravstvu in prosveti pa bomo zgradili potrebne nove prostore. Več skrbi in več sredstev bomo usmerili za komunalne objekte na vasi, da zagotovimo kulturnejšo raven kmečkega prebivalstva. Gradbeni prostor bomo smotrno izkoristili. V ta namen bomo preskrbeli urbanistične načrte posameznih naselij.

3. Število zaposlenih v gospodarstvu bomo povečali le v mejah naravnega prirastka. Pri tem bomo stremeli za tem, da sprostimo odvečno delovno silo v lesni industriji in v drugih gospodarskih organizacijah in jo zaposlimo na zemljiških kmetijskih posestvih oziroma v sezonskih predelovalnih obratih kmetijskih zadrug.

4. Pri razdelitvi investicij bomo ohranili delež družbenega standarda, ki smo ga uveljavili v poslednjih letih. V proizvodnji bomo praviloma vlagali sredstva le v manjše, cenene objekte, sposobne, da hitro amortizirajo vložena sredstva. Zlasti bomo več investirali v kmetijstvo.

Gospodarske organizacije morajo stremeti za tem, da dokumentirajo možnosti investiranja v njihovem neposrednem ali posrednem delokrogu in da izdelane programe izvedejo.

Iz sredstev občinskega investicijskega sklada bomo dajali posojila le na podlagi natečajev. Te natečaje bomo razpisali v mejah zneskov, ki jih posamezne panoge v ta sklad vplačujejo.

5. Tako usmerjene gospodarske dejavnosti bodo povečale akumulacijsko sposobnost občine, dvignile in ustalile življenjski standard prebivalstva ter ustvarile osnove za še večji razmah gospodarstva v kasnejšem obdobju. Hkrati bo tak razvoj krepil in širil socialistične odnose, zlasti na vasi, in bo utrjeval komunalno skupnost na vseh gospodarskih področjih.

**II. DEL
OSNOVNE SMRNICE
GOSPODARSKEGA RAZVOJA**

2. poglavje

**Družbeni bruto proizvod
in narodni dohodek**

Na osnovi razvoja, ki ga predvidevajo družbeni plani Zveze Re-

publike in okraja v razdobju 1957 do 1961, in na osnovi doseženih materialnih in družbenih pogojev na področju občine računamo, da bomo družbeni bruto proizvod in narodni dohodek občine v razdobju 1957-1961 povečali takole: (v milijonih dinarjev):

	1956	1961	Indeks	Povprečno let. pov. v %
Družbeni bruto proizvod	1 3.038	4.602	151,8	8,7
narodni dohodek	1 1.185	1.917	161,8	10,2
Na prebivalca (v tisočih dinarjev):				
družbeni bruto proizvod	279	412	147,7	8
narodni dohodek	109	172	157,9	9,3

Gospodarstvo socialističnega sektorja bomo razvijali hitreje, kot bomo razvijali gospodarstvo zasebnega sektorja. Tako bo delež socialističnega sektorja gospodarstva v narodnem dohodku znašal v letu

1961 74,3 %, medtem ko je v letu 1956 znašal 71,4 %.

Predvidevamo, da bomo družbeni bruto proizvod po posameznih panogah takole povečali (v milijonih dinarjev):

	1956	1961	Indeks	Povprečno let. pov. v %
Vse gospodarstvo skupaj	3.038	4.602	151,8	8,7
od tega: industrija	878	1.428	162,9	10,3
kmetijstvo (vštevši KZ)	748	1.216	162,6	10,3
gozdarstvo	225	206	91,7	1,5
gradbeništvo	57	90	158,0	2,4
promet 2)	415	374	90,2	1,5
trgovina	250	452	181,0	12,6
gostinstvo in turizem	184	301	163,3	10,4
obrt	242	444	183,8	12,9
ostale dejavnosti	39	90	231,0	18,1

1. brez deleža zunanjih gradbenih podjetij.

2. V letu 1956 je Podjetje za vzdrževanje proge v Postojni izvedlo izredna velika popravila na železniških progah.

Večji družbeni proizvod v letu 1961 bodo v glavnem omogočile nove industrijske in obrtne zmogljivosti, sodobne agrotehnične metode v kmetijstvu, ki jih bodo uvažale kmetijske zadruge v sodelovanju z zasebnimi proizvajalci, novi turistični, gostinski, trgovski in obrtni obrati, povečana storilnost dela in smotrnejše izkoriščanje surovin v vseh gospodarskih organizacijah.

**3. poglavje
Investicije**

Investicijska sredstva bomo v tem obdobju vlagali predvsem v

	Leto 1956	Struktura		Indeks 1956=100
		Letno povpr. 1597-1961 v %	Struktura v %	
bruto investicije	226,5	100	487,9	215
od tega:				
— industrija	31,1	13,8	91,6	295
— kmetijstvo	35,2	15,6	83,2	236
— gozdarstvo	16,5	7,3	21,6	131
— gradbeništvo	0,7	0,0	2,8	400
— promet	16,1	7,1	5,0	31
— trgovina	23,7	10,5	44,1	186
— turizem in gostinstvo	6,6	2,9	35,4	537
— obrt	36,8	16,3	54,2	174,1
— ostalo	—	—	6,0	1,2
od tega:				
— osnovni skladi	117,9	52,0	353,7	300
— obratni skladi	48,8	21,5	90,2	185
negospodarske investicije	59,8	26,5	144	241
investicije iz amortizacijskih skladov	38,6	17,2	48	124
Neto investicije	187,8	82,8	439,9	234

kmetijstvo, trgovino, gostinstvo, obrt in v industrijo, da izkoristimo ugodne možnosti učinkovitega investiranja v teh panogah in dosežemo predvideno povečanje družbenega proizvoda in narodnega dohodka.

Cenimo, da bosta obseg in smer investicij v razdobju 1957-1961 dosegla te zneske in tole strukturo (v milijonih dinarjev po tekočih cenah):

Investicije v industriji bodo večje kot v preteklih letih zaradi večjih vlaganj v obratne sklade, rekonstrukcije obstoječih zmogljivosti in gradnje nove tovarne za predelavo krompirja. Pri tem bomo uveljavili načelo, da mora rekonstrukcija zmanjšati število delovnih mest, medtem ko bomo zmogljivost tovarne za predelavo krompirja priredili za sezonsko delovno silo.

Investicije v industriji bodo večje kot v preteklih letih zaradi večjih vlaganj v obratne sklade, rekonstrukcije obstoječih zmogljivosti in gradnje nove tovarne za predelavo krompirja. Pri tem bomo uveljavili načelo, da mora rekonstrukcija zmanjšati število delovnih mest, medtem ko bomo zmogljivost tovarne za predelavo krompirja priredili za sezonsko delovno silo.

Prav tako bodo večje investicije tudi v drugih panogah, razen v prometu, ki je v letu 1956 porabil znatna sredstva za velika popravila železniške proge. Najbolj bomo povečali investicije v kmetijstvu, gostinstvu in turizmu, ker imajo te panoge najugodnejše možnosti za razvoj. Delež investicij za obrt bo nasproti deležu 1956 nekoliko manjši. V letu 1956 je podjetje LIV prešlo v redno proizvodnjo in je v tem letu dobilo svoja obratna sredstva. Le-ta povečujejo delež investicij obrti v letu 1956 nad običajnimi letnimi zneski.

Razpoložljiva investicijska sredstva za razvoj obrti bomo uporabili za večje število manjših, učinkovitih naložb.

Cenimo, da bomo po virih finansiranja investicij razpolagali s temile sredstvi (v milijonih dinarjev):

Skupaj	2.440
skladi za kreditiranje investicij v gospodarstvu	819
amortizacijski skladi	239
skladi podjetij	428
sklad za kreditiranje stanovanjske graditve	336
cestni sklad	16
sredstva ustanov	250
sredstva zasebnikov	236

Računamo, da bodo gospodarske organizacije dobile približno 26 % vseh investicijskih sredstev iz natečajev republiškega in splošnega investicijskega sklada. To razmerje bo mogoče doseči le ob zelo gospodarnosti izbiri investicijskih objektov in s pogojem, da bodo investitorji pravočasno preskrbeli predpisano dokumentacijo za predvidene naložbe. V sredstva pri finansiranju investicij bomo morali v večji meri kot doslej zajeti sredstva zasebnikov.

Sredstva občinskega investicijskega sklada bodo do ene tretjine namenjena za udeležbo in garancijske pogoje. Preostala sredstva morajo ostati na razpolago za manjše naložbe v kmetijstvu, trgovini, gostinstvu, turizmu in obrti.

Sredstva drugih skladov in proračunska sredstva bomo morali bolj smotrno izkoriščati kot doslej. Boljša organizacija investitorskih poslov bo v tej smeri mnogo pomagala.

4. poglavje

Storilnost in zaposlenost

Povečanje storilnosti je ena temeljnih nalog tega plana. Večja storilnost bo pospešila razvoj gospodarstva in omogočila večje realne plače in večje osebne dohodke.

Večjo storilnost bodo omogočile nove investicije v gospodarstvu,

enakomernejša preskrba z električno energijo in reprodukcijskim materialom ter razširjeno tržišče. Spremenjen način delitve dohodka bo vzpodbudil posamezne proizvajalce in delovne kolektive, da bodo hitreje povečali storilnost, da bodo bolje gospodarili in da se bodo strokovno izpopolnili. Na tej podlagi predvidevamo, da bo storilnost na enega aktivnega prebivalca v gospodarstvu naraščala za 9,5 % letno in bo v letu 1961 dosegla 57,3 % storilnosti iz leta 1956.

Računamo, da bo število zaposlenih v gospodarstvu doseglo leta 1961 2325 oseb ali 139 več, kot jih je bilo v letu 1956. Od teh bodo največ zaposlile kmetijske zadruge in kmetijska posestva splošnega družbenega sektorja (70 oseb), nova Tovarna za predelavo krompirja (30), obrt, turizem in gostinstvo ter trgovina. Socialna struktura se bo le v manjši meri še naprej spreminjala v korist nekmečkega prebivalstva in bo leta 1961 dosegla 64,3 % nekmečkega prebivalstva nasproti 63,8 % v letu 1956.

5. poglavje

Osebna poraba in družbeni standard

Zvezni, republiški in okrajni družbeni plan gospodarskega razvoja v letih od 1957 do 1961 zahteva, da je treba v tem razdobju zagotoviti, da bosta osebna poraba in družbeni standard stalno naraščala. V ta namen bomo morali zlasti skrbeti, da dvignemo storilnost, da načrtno organiziramo in opremimo gospodarstvo s področja menjave ter uslužnostne obrti, da pravilno razmestimo prodajalne in gostišča in da ustanovimo nove enote zlasti v trgovini s kmetijskimi pridelki. Prav tako moramo gospodarno izkoristiti sredstva za razvoj družbenega standarda, da zagotovimo zadostne in primerne zmogljivosti na stanovanjsko-komunalnem področju, v zdravstvu in prosveti.

I. Osebna poraba

Osebna poraba bo v prihodnjem obdobju naraščala za 5,7 % letno, oziroma za 5,2 % na prebivalca. Osebna poraba bo v letu 1961 dosegla 1325 milijonov dinarjev, nasproti 1007 milijonom v letu 1956. Večjo osebno porabo bosta omogočila splošen gospodarski razvoj in večja storilnost. V ta namen bodo gospodarske organizacije na podlagi načel spremenjenega načina delitve dohodka izboljšale način nagrajevanja, tako da bodo plače posameznika v večji meri odvisne od doseženega učinka pri delu in od uspeha podjetja. Razlike in razponi med plačami posameznikov in skupin se bodo zaradi tega povečale.

Osebna poraba kmečkega prebivalstva bo naraščala vzporedno z uspehi v proizvodnji in v poslovanju kmetijskih organizacij in vzporedno z obsegom sodelovanja zasebnih proizvajalcev s kmetij-

skimi zadrugami. Zlasti bo hitreje naraščala osebna poraba tistih proizvajalcev, ki bodo več pridelali, in na tistih področjih, kjer bodo zadruge v večji meri uveljavile sodobne načine kmetovanja.

II. Družbeni standard in državna uprava

1. Izdatki za družbeni standard bodo v letih 1957—1961 hitreje naraščali kot v prejšnji dobi. Tako smer zahteva zaostala graditev tega področja, turistični značaj občine, razširjeni socialistični odnosi in splošno naraščanje osebne porabe. Zlasti bo treba hitreje graditi stanovanja ter komunalne naprave in skrbeti, da bomo sklade družbenega standarda na vasi bolje vzdrževali, kot smo jih doslej.

Izdatki za investicije v družbeni standard iz sredstev občinskega ljudskega odbora bodo v razdobju 1957—1961 znašali 452 milijonov dinarjev. Vsi izdatki pa 720 milijonov dinarjev. Tekoči izdatki bodo naraščali po 4,5 % na leto in bodo dosegli 273 milijonov dinarjev. Večji tekoči izdatki so predvideni zlasti v šolstvu in v komunalni dejavnosti.

Z namenom, da smotrneje izkoristimo sredstva za razvoj družbenega standarda, bomo reorganizirali enote na tem področju tako, da bomo posle investitorja prenesli na strokovni Zavod, posle gospodarja pri vzdrževanju komunalnih naprav pa v posebno proračunsko upravo. Preskrbeli bomo urbanistične in zazidalne načrte za naselja in gradbene okolišče. Izdali bomo predpise, s katerimi bomo določili, kakšna stanovanja je treba graditi in kje naj se gradijo. Osnovali bomo pregled skladov družbenega standarda na vasi in predpisali najmanjše zneske, ki jih je treba dati na razpolago krajevnim odborom, da bodo lahko pravilno vzdrževali javne zgradbe in naprave na svojem področju.

2. Stanovanjski skladi mesta Postojna so v prejšnjem obdobju zaostajali za razvojem. Zaradi tega bomo v letih 1957—1961 gradili več stanovanj, nadalje bomo v večji meri obnavljali obstoječa stanovanja. Več sredstev bomo dali zasebnikom in združnim organizacijam na vasi, da obnovijo svoja stanovanja in stanovanja za strokovnjake in kmetijske delavce v kmetijskih zadrugah.

Računamo, da bodo sredstva za gradnjo in obnovo stanovanj v razdobju 1957—1961 znašala 557 milijonov dinarjev. Od tega bo na razpolago 307 milijonov v občinskem skladu za kreditiranje stanovanjske graditve, 250 milijonov pa bodo prispevale ustanove, podjetja in državljan. S temi sredstvi bomo zgradili 18 800 m² neto stanovanjske površine oziroma 223 stanovanj. Povprečna cena stanovanjske enote ne bo smela prese-

gati 2,5 milijona dinarjev oziroma 27.000 dinarjev na m² stanovanjske površine. V ta namen bomo morali graditi več enosobnih stanovanj, kot smo jih gradili v prejšnji dobi. Da zagotovimo skladno gradnjo stanovanj, komunalnih naprav, trgovskih, gostinskih in uslužnostnih obratov, bomo v bodoče gradili na podlagi kompleksnih programov za posamezna zazidalna območja.

Splošno povečanje investicij v družbeni standard bo po podatkih družbenih planov višjih teritorialnih enot terjalo več opeke in gradbenega materiala. V zvezi s tem bomo proučili, če je umestno zgraditi novo opekarno v Hraščah.

3. Več sredstev bomo dali tudi za razvoj komunalnih služb in za gradnjo ter za vzdrževanje komunalnih naprav. Komunalno dejavnost bomo ojačili v Postojni v zvezi z razvojem turizma. Računamo, da bomo v ta namen porabili 85 milijonov dinarjev ali povprečno 17 milijonov dinarjev letno.

S temi sredstvi bomo uredili postojnski vodovod in priključili nanj vas Mali otok in druge vasi, ki še nimajo urejene vodne oskrbe. Popravili bomo vodovode v Strahah, Velikem Ubeljskem, Malem Ubeljskem, Brezju, Landolu in Šmihelu. Izpopolnili bomo programe in projekte za vodno oskrbo vasi pod Hrušico (Podgora) z namenom, da postopoma zagotovimo vodo vsem naseljem na tem področju. Dalje bomo s temi sredstvi zgradili kanalizacijo v Vojkovi in Volaričevi ulici in ob Prvomajski cesti, popravili vaške kanalizacije, javno razsvetljavo, parke, nasade, kopališča in druge komunalne objekte. V Belskem bomo zgradili novo trafopostajo in ojačili elektrovođe za oskrbo vasi Belsko, Bukovje, Gorenje in Predjama. V Postojni bomo povečali zmogljivost kopalnice, površine parkov in nasadov in zgradili parkirni prostor ob Jamski cesti.

Predpisali bomo prispevke za gradnjo in vzdrževanje komunalnih naprav in tako zagotovili, da bodo gospodarske organizacije in državljan prispevali več sredstev v te namene.

4. Izdatki za kurativno in preventivno zdravstveno zaščito bodo znašali povprečno 9000 dinarjev letno na prebivalca. Proračunska sredstva za zdravstveno zaščito bomo povečali povprečno za 3 % letno. V letih 1957—1961 bomo zgraditi dodatne prostore za Zdravstveni dom, tako da bodo v njem našle primerno mesto še tiste zdravstvene ustanove, ki so sedaj zunaj. V Porodnišnici v Postojni bomo uredili materinski dom z zmogljivostjo 30 postelj. Družbeni plani višjih teritorialnih enot predvidevajo, da bo v prihodnjem obdobju postopoma uvedeno socialno zavarovanje kmečkega prebivalstva in drugih doslej nezavarovanih oseb. Vendar to ne bo

smelo povečati proračunskih izdatkov za brezplačno zdravljenje.

5. Računamo, da bomo morali povečati izdatke za socialno varstvo, tako da bomo v letu 1961 dosegli 9,400 tisoč dinarjev ali 9,3 % več kot v letu 1956. Od tega bo odpadel del na stalne in enkratne podpore, ki jih bomo povečali za 25 %, in sicer tako, da bomo dajali posameznikom večje zneske, kot smo jih dajali doslej. Sredstva za vzdrževanje šolskih kuhinj bomo do leta 1961 povečali dvakrat, največ zaradi večjega števila šolskih otrok (1,5 krat), delno pa z namenom, da zboljšamo njihovo prehrano.

Število zavarovancev bo v letih 1957—1961 naraščalo povprečno za 4 %. Večje število zavarovancev in sodobnejše in dražje zdravljenje bo zahtevalo 16 % povprečno letno povečanje izdatkov za zdravstveno vzdrževanje. Tako raven izdatkov bo mogoče obdržati le v tako, da bodo gospodarske organizacije zboljšale higiensko-tehnično zaščito pri delu. Izdatki za pokojnine in invalidnine bodo vsako leto za okrog 8,3 % večji, delno zaradi večjega števila upravičencev, delno zaradi večjih pokojnin in invalidnin.

6. Število šoloobveznih otrok se bo povečalo od 1018 v letu 1956 na 1500 v letu 1961 ali za 47 %. Število učnih moči bo ostalo na ravni leta 1956, ker bosta predvidena reorganizacija šolstva in povojno osredotočenje naravnega prirastka omogočili pouk v večjih šolskih enotah.

Občina bo štipendirala 10 učnih moči predvsem iz pravne, ekonomske in gradbene stroke.

V razdobju 1957—1961 moramo zgraditi 750 m² šolskih prostorov v Postojni, da zagotovimo prostor povečanemu številu učencev. Obnovili bomo šolo v Hruševju in zagotovili stanovanja učiteljem. Hkrati moramo povečati sredstva za vzdrževanje obstoječih šolskih poslopij in za nakup učil za 5 % letno, v Postojni pa moramo dovršiti gradnjo Dijaškega doma.

7. V obdobju 1957—1961 moramo razviti kulturno-prosvetno dejavnost, zlasti v času turistične sezone. Prireditve v sezoni bomo organizirali zlasti ob sobotah in nedeljah, ko prihaja v Postojno veliko turistov. Organizirali bomo predvajanje kratkometražnih poučnih filmov za vasi, zlasti s področja kmetijstva.

Ljudsko in študijsko knjižnico v Postojni in področne knjižnice bomo kot doslej sproti izpopolnjevali z novimi knjigami. Sedanja kinodvorana bomo opremili z napravami za trodimenzionalne filme, nadalje bomo preskrbeli študije in projekte za novo kinodvorano. Preuredili bomo kulturni dom v Postojni, adaptirali in opremili bomo kinodvorano v Prestranku, obnovili kulturni dom v Planini in v Hruševju. V Planini bomo obnovili in zaščitili turistič-

ne postojanke in kulturne spomenike.

8. V Postojni moramo v tem obdobju zagotoviti potrebne telovadne prostore. Pri tem računamo na prispevke gospodarskih organizacij, delno pa bomo v ta namen uporabili proračunska sredstva. Nadalje bomo povečali število članov telesno-vzgojnih organizacij, zlasti počitniške, strelske in športne zveze, društva »Partizan«, taborniške organizacije in planinskega društva.

Povečali bomo dotacije telesno-vzgojnim organizacijam za 2 % letno.

9. Uredili bomo gasilske domove in opremili gasilska društva, zlasti Gasilsko društvo v Postojni. To društvo moramo usposobiti, da bo lahko uspešno opravljalo požarno službo na celem občinskem področju. Ustanoviti moramo gasilske ekipe v Orehku, Landolu in Stranah.

Za popravila, adaptacije, ureditev in opremo gasilskih domov, bomo investirali 10 milijonov dinarjev.

10. Širše pristojnosti občinskega ljudskega odbora v komunalnem sistemu terjajo, da ustrezno povečamo število delovnih mest v državni upravi, zlasti v inšpekcijskih službah. V ta namen bomo sistemizirali šest novih delovnih mest. Uslužbencem, ki so že zaposleni, bomo omogočili, da si v šolah in tečajih pridobijo potrebne kvalifikacije. Nadalje moramo pridobiti vsaj tri pripravnike. Osebni izdatki za državno upravo v letu 1961 bodo nasproti izdatkom za leto 1956 za 77 % večji oz. bodo znašali 17,4 milijone dinarjev. Večje osebne izdatke bodo terjale višje kvalifikacije zaposlenih, večje plače ter povečane družbene dajatve iz osebnega dohodka. Varčevati bomo morali pri materialnih izdatkih, ki v poslednjih letih hitro naraščajo.

Dosedanje izkušnje v proračunskem poslovanju kažejo, da bo proračunsko rezervo treba obdržati na ravni leta 1957, ko je dosegla 5 milijonov dinarjev. S temi sredstvi bomo krili nujne nepredvidene proračunske izdatke, oziroma utemeljene primanjkljaje pri posameznih proračunskih postavkah.

11. Da zagotovimo predvideni razvoj družbenega standarda in vskladimo našo dejavnost na tem področju z dejavnostjo višjih teritorialnih enot, bomo v sodelovanju z okrajnimi organi izdelali področju z dejavnostjo višjih teritorialnih enot podrobnejše programe za razvoj družbenih služb.

III. DEL

Razvoj proizvodjalnih področij

6. poglavje Industrija

Računamo, da bo industrijska proizvodnja v letu 1961 za 85 % večja, kot je bila v letu 1956. Povprečno letno povečanje bo zna-

šalo 13 %. Večjo industrijsko proizvodnjo bodo omogočile nove zmogljivosti obrata »Javor« v Prestranku, ki bo povečal proizvodnjo furnirja za 2,2 krat nasproti proizvodnji v letu 1956, dalje povečana proizvodnja Tovarne mesnih izdelkov ter nova Tovarna za predelavo krompirja, glede katere računamo, da bo v letu 1961 že dala 104 milijone dinarjev družbenega proizvoda oziroma 10 % celotne industrijske proizvodnje na področju občine.

Zaposlenost v lesni industriji bo ostala na ravni leta 1956, v živilski industriji pa se bo povečala od 72 na 104 ali za 32 oseb. Storilnost v letu 1961 bo nasproti letu 1956 narasla za 45 % ali za 7,9 % letno.

Da dosežemo predvideni obseg proizvodnje in predvideno raven storilnosti, računamo, da bomo investirali 267 milijonov dinarjev v osnovna sredstva, od tega 170 milijonov iz sredstev podjetij. Največ sredstev bo namenjenih za rekonstrukcijo opreme in popravila obratov lesne industrije. Za to rekonstrukcijo in za gradnjo nove Tovarne za predelavo krompirja bodo morali investitorji pripraviti vsestransko preučene programe in zagotoviti čimvečjo donosnost naložb. Večja proizvodnja bo terjala 192 milijonov dinarjev naložb v obratna sredstva.

Zraven investicijskih naložb računamo, da bomo z boljšo organizacijo dela in vzpodbudnim nagrajevanjem na osnovi načel spremenjenega sistema delitve dohodka storilnosti povečali za približno 4 % letno, v celoti pa za 13 %.

Posebno pozornost bodo industrijska podjetja posvetila izrabi surovin. Zmanjšala in izrabila bodo odpadke v lesni proizvodnji. Tovarna mesnih izdelkov bo morala bolj komercialno izbirati surovine za mesne izdelke, hkrati bo morala izboljšati okus in izgled svojih izdelkov. Izboljšati bo treba kvalifikacijo vodilnega kadra v industriji in v ta namen zaposliti inženirje, tehnike in ekonomiste.

7. poglavje

Kmetijstvo

Pospešeni razvoj kmetijske proizvodnje je eden izmed osnovnih ciljev tega družbenega plana. Večjo kmetijsko proizvodnjo bo mogoče doseči le s tem, da bomo razširili in utrdili socialistične odnose na vasi.

V ta namen bodo kmetijske zadruge pospešeno uvajale sodobne načine kmetovanja in vlaganja v kmetijstvo več dolgoročnih in kratkoročnih sredstev. Kmetijske zadruge bodo s pogodbami z zasebnimi proizvajalci zagotovile razširjeno socialistično reprodukcijo vloženih sredstev tako, da bodo zajele del povečane proizvodnje, izvirajoče iz tehnične preobrazbe, v zadruške sklade za nadaljnji razvoj kmetijstva. Kmetijske zadruge bodo prevzele tiste po-

čili, da organizirajo in pripravijo gradbišča za daljšo dobo in s tem prihranijo delovno silo in material.

Investitorji bodo morali skrbeti, da bodo razpisi gradbenih del strokovno pripravljene in vsklajene z veljavnimi predpisi. S tem bodo preprečili ponudnikom, da bi na račun dopolnilnih zahtev dvigali cene gradbenih storitev. Nadalje bodo morali proučiti organizacijo gradbišč. Za vse večje objekte bodo zahtevali od ponudnikov izvršilni plan gradnje in bodo ob sodelovanju projektantov in izvajalcev čimbolj natančno določili obveznosti in pravice enot, ki sodelujejo v izvedbi gradbenih del.

Gradbeno podjetje bo v tej dobi pripravilo program organizacije remontne dejavnosti na področju občine in investicijske programe za potrebne obratne prostore, dalje si bo nakupilo manjše stroje, opremo in vozila. Predvidevamo, da se bo v zvezi z večjimi investicijami v družbeni standard povečala vrednost gradbenih del, ki jih uvaža krajevno gradbeno podjetje, od 75 milijonov dinarjev v letu 1956 na 90 milijonov dinarjev v letu 1961, narodni dohodek na enega zaposlenega pa od 265 tisoč dinarjev v letu 1956 na 309 tisoč dinarjev v letu 1961 ali za 21 %.

10. poglavje

Promet

Pospešeni razvoj gospodarstva v merilu države bo zahteval in omogočil znatno večji blagovni promet, s tem pa znatno večji obseg prevoza. V zvezi z razvojem koprškega in reškega pristanišča, v zvezi s predvidenim povečanjem pomorskega prometa ter zaradi preusmeritve cestnega prometa, potem ko bo dograjena cesta Ljubljana—Zagreb, lahko računamo, da bo cestni promet na področju občine dosegel konec leta 1961 najmanj petkratni obseg iz leta 1956. Tako povečanje prometa v prvi vrsti zahteva, da v Postojni postavimo potrebne zmogljivosti za parkiranje in oskrbo vozil in da uredimo cestno križišče tako, da ne bo oviralo vozil, ki prihajajo skozi Postojno.

V ta namen bomo preskrbeli načrt nove transverzale skozi Postojno in bomo posredovali, da se najnujnejše korekture cestne trase izvedejo že v tem obdobju. Pripravili bomo investicijske programe in projekte za parkiranje tovornih vozil, za remontne in servisne delavnice ter za oskrbo vozil z gorivi in mazivi.

Zmogljivosti za potniški turistični promet moramo že v tem obdobju vsaj zasilno urediti. Tako bomo dogradili parkirni prostor ob Jamski cesti, posredovali, da pristojni organi asfaltirajo cesto Postojna—Predjama, na Titovem trgu pa bomo povečali prostore za parkiranje. Podjetje »Petrol« bo preuredilo naprave za oskrbovanje vozil z gorivi in mazivi na Titovem trgu, tako da bo omogočilo dostop

večjemu številu vozil. Ob Tržaški cesti bomo postavili servisno delavnico za manjša popravila vozil.

Občinske ceste bomo v tem obdobju bolje vzdrževali. Zavod za Komunalno gospodarstvo, Poslovna zveza in Gozdno gospodarstvo bodo v ta namen sporazumno določili sredstva in si razdelili delo na tem področju.

Zavod »Postojnske jame« bo v tem obdobju kupil dva avtobusa za prevoz turistov k turističnim postojankam.

Gozdno gospodarstvo in Avto-prevozniško podjetje v Postojni bosta v tem obdobju nadomestila izrabljena vozila. Isto bodo storile druge gospodarske organizacije, ki imajo režijska vozila, podjetja »Mestne trgovine«, »Oskrba« in »Vino« Postojna pa bodo nakupila poltovorna vozila za hiter razvoj lahko pokvarljivega blaga in za hitro postrežbo potrošnih enot v turistični sezoni.

Računamo, da bodo nova vozila in povečano povpraševanje po transportnih uslugah potem, ko bo usposobljeno koprsko pristanišče, omogočili, da bomo povečali izkoriščanje tovornih vozil od 13,5 tisoč ton/km na tono nosilnosti v letu 1955 na 20 tisoč ton/km na tono nosilnosti v letu 1961.

To bo poleg boljše organizacije dela in primernejšega nagrajevanja omogočilo, da bomo storilnost v prometu dvigali za 8,3 % letno.

Železniški promet bo l. 1961 po predvidevanjih družb. planov višjih teritorialnih enot za 34 % večji od prometa v letu 1956, poštni promet pa za 66 %. Predvidevamo, da si bo Podjetje za vzdrževanje proge v Postojni nakupilo potrebne stroje in opremo. Pošta v Postojni bo postavila avtomatsko telefonsko centralo, za raznašanje pošte pa si bo nakupila mopede. Zmogljivosti telefonskih linij bodo povečane. Postavili bomo novo telefonsko linijo Postojna—Belsko—Predjama in še Postojna—Orehok (Korotan).

Organizacije s področja prometa bodo morale bolj kot doslej skrbeti, da izboljšajo kvalifikacijo zaposlenih. Zato bodo stipendirale več študentov za visokokvalificirane poklice, poleg tega bodo s tečaji in predavanji dvigale strokovno izobrazbo že zaposlenega osebja.

11. poglavje

Trgovina

Računamo, da bo promet v trgovini na drobno v letu 1961 za 29,2 odstotka večji od prometa v letu 1956, oziroma da bo dosegel 1.160 milijonov dinarjev proti 899 milijonom dinarjev v letu 1956. Večji promet v trgovini na drobno bodo omogočile in zahtevale večje plače, večji dohodki kmetovalcev in povečani obisk turističnih postojank na področju občine. Večji prehodni promet motornih vozil bo omogočil znatno večji promet nafte in naftnih derivatov.

Promet v trgovini na debelo bo naraščal vzporedno s prometom v trgovini na drobno.

Zaposlenih v trgovini na drobno ne bomo bistveno spremenili. Predvidevamo, da bomo na novo zaposlili le nekaj oseb v novih prodajalnih, ki jih bomo v tem obdobju ustanovili. Storilnost bo tako narastla za 25 %, oziroma bo v letu 1961 prišlo 950 tisoč dinarjev prometa na zaposlenega proti 760 tisoč dinarjem v letu 1956.

Trgovsko podjetje »Nanos« bo v tem obdobju gradilo nova skladišča v Postojni. Podjetje bo organiziralo in izboljšalo preskrbo mesta in vasi s kurivom. Podjetje »Tobak« bo odprlo dve trafiki v Postojni. Podjetje »Vino« (združeno s podjetjem »Nanos« v letu 1958) bo izboljšalo izbiro blaga, rekonstruiralo in povečalo sodavičarski obrat in organiziralo vstekleničenje pijač.

V tem obdobju bomo organizirali preskrbo mesta in vasi s kmetijskimi pridelki, tako da bodo trgovska podjetja vnaprej sklepala pogodbe s kmet. zadrugami za tiste proizvode, ki jih trg potrebuje in da bodo stremela za tem, da skrajšajo pot blaga od proizvajalca do potrošnika in da skladno s prirodnimi pogoji vzpodbujajo proizvodnjo za potrebe bližnjega trga. Ustanovila bodo predelovalne obrate in nove prodajalne za kmetijske pridelke v Postojni, uredila in opremila bodo tržne prostore in postavila stojnice za prodajo sadja v turistični sezoni.

Podjetji »Mestne trgovine« in »Oskrba« bosta v tem obdobju prevzeli v upravo dosedanje prodajalne kmetijskih zadrug. Podjetji bosta izboljšali izbiro blaga v teh prodajalnah in jim zagotovili sposoben kader. Podjetje »Mestne trgovine« bo razen tega ustanovilo in opremilo novo prodajalno delikates na Titovem trgu in dve špecerijski prodajalni v novih zazidalnih okoliših v Postojni. Podjetje »Oskrba« bo ustanovilo oziroma posredovalo pri ustanovitvi nove prodajalne za folklorno blago in stojnic za prodajo spominčkov turistom.

V tem obdobju bomo nadalje poskrbeli, da bodo trgovska podjetja zamenjala in premestila prodajalne, tako da bodo v središču mesta tisti lokali, ki se jih poslužujejo turisti in prihodni gostje, v drugih ulicah pa lokali za oskrbo domačih potrošnikov.

Trgovina bo morala še nadalje stremeti za tem, da zboljša izbiro blaga in dvigne raven postrežbe. Zlasti bo treba izboljšati izbiro blaga v prodajalnah proizvajalnih podjetij. Dalje bo morala skrbeti, da bodo lokali zmeraj zunaj in znotraj lepo urejeni. V ta namen predvidevamo, da bomo investirali približno 20 milijonov, pretežno iz lastnih sredstev podjetij in iz občinskega kreditnega sklada. Poleg tega računamo, da bo trgovina do-

bila 21 milijonov dinarjev za nove prodajalne in vozila, pretežno iz skladov višjih teritorialnih enot. Trgovska podjetja bodo morala pravočasno pripraviti potrebne investicijske programe, da bodo lahko izkoristila natečaje, ki bodo v ta namen razpisani.

Potrošniški sveti bodo dajali trgovinam pobudo, kako in kje naj izboljšajo poslovanje.

Trgovsko osebje se bo moralo še naprej izobraževati, da si pridobi potrebno kvalifikacijo za svoj posel.

Skupaj od tega: v turističnih organizacijah v gostinstvu

Kmetijske zadrage bodo v tem obdobju oddale svoje gostinske obrate družbenemu sektorju gostinstva in zasebnikom. V zvezi s

Skupaj družbeni sektor zadrugi sektor privatni sektor

Promet bomo povečali:

— z večjo in boljšo turistično propagando in povečano zmogljivostjo jamske železnice.

— z novimi prenočišči z zmogljivostjo 100 %,

— z novimi restavracijskimi obrati, stojnicami in s povečanimi zmogljivostmi obstoječih gostinskih obratov,

— z boljšo izbiro jedi in pijač in s kulturnejšo postrežbo v gostinskih lokalih,

— s številnejšimi in bolje organiziranimi kulturnimi in zabavnimi prireditvami v turistični sezoni.

Izdatke za turistično propagando bomo povečali na tri milijone dinarjev letno. V predmet propagande bomo poleg Postojnske jame vključili celotno turistično okolje občine. V Postojnski jami bomo preuredili jamsko železnico in jo podaljšali v krožni tir, kupili bomo nove lokomotive, razen tega bomo vozni park bolje vzdrževali, uredili garderobo in izkoristili komercialne možnosti v jami.

Turistične organizacije bodo v tem obdobju v sodelovanju z organi občinskega ljudskega odbora proučile gospodarske osnove za gradnjo žičnice na Nanos.

Razvoj turizma bomo znatno izboljšali tudi z naložbami in ukrepi, ki jih predvidevamo v poglavju prometa, trgovine, obrti in komunalne dejavnosti..

Zgradili bomo motel z zmogljivostjo 60 do 100 ležišč. To zmogljivost bomo v primeru, da bo dobro izkoriščena, postopoma povečali. Obnovili in povečali bomo zmogljivost hotela »Javornik«. Vz-

12. poglavje

Turizem in gostinstvo

Osnovni cilji tega (družbenega) plana v turizmu in gostinstvu so, da v obdobju 1957-1961 pritegnemo v Postojnsko jamo letno povprečno 40.000 obiskovalcev več kot v letih 1952-1956, da podaljšamo bivanje turistov na področju občine in povečamo gostinske zmogljivosti vsaj za 450 sedežev. Pri tem računamo, da bomo dosegli tale promet (v milijonih dinarjev):

	1956	1961	Indeks
Skupaj	211	344	163,0
od tega: v turističnih organizacijah	27	43	159,2
v gostinstvu	184	301	163,7

tem predvidevamo, da bo gostinstvo doseglo tale promet po sektorjih lastništva (v milijonih dinarjev):

	1956	1961	Indeks
Skupaj	184	301	163,7
družbeni sektor	132	251	190
zadrugi sektor	28	—	—
privatni sektor	24	50	209

poredno s prenočišči bomo gradili campinge, kopališče in igrišča.

Organizacijo turizma na področju občine bomo izpopolnili s tem, da bomo v zavod »Postojnske jame« vključili vse tiste dejavnosti

— promet, sezonska prenočišča, campinge, jamsko restavracijo — ki zahtevajo enotno usmeritev, vskladitev poslov in enoten obračun dohodka.

Na območju Planine bomo zavarovali in obnovili tamkajšnje zgodovinske znamenitosti. Poskrbeli bomo, da bodo turisti obiskovali Malograjsko jamo in druge turistične znamenitosti v večji meri kot doslej.

Odprli in opremili bomo tiste gostinske obrate v Postojni, ki sedaj ne obratujejo. Uvedli bomo nove restavracijske prostore v naravi, po možnosti zraven motela. Izpopolnili bomo opremo v gostinstvu, povečali prodajne mize in jih opremili z napravami za gretje jedi in s priročnimi hladilniki. Gostinska podjetja bodo v sodelovanju s trgovskimi podjetji organizirala prodajo sadja, osvežilnih pijač, cenjenih malic in enolončnic za šolsko mladino, ki prihaja na obiske v jamo.

Gostinska podjetja in gostišča bodo morala bolje kot doslej skrbeti, da bodo primerno založena z jedili in pijačami. Kolikor je le mogoče, naj v sezoni začasno zaposlijo honorarne delovne moči.

Nadalje bodo gostinska podjetja štipendirala potrebne moči, da uredijo računovodstvo in si ustvarijo osnove za boljši način nagrajevanja. Sindikalni organi bodo še naprej prirejali tečaje za večjo stro-

kovno izobrazbo gostinskih delavcev.

Gostišča v naseljih ob glavni cesti, zlasti v Planini, Razdrtem in v Predjami, morajo še posebej skrbeti, da bodo uredila in opremila odprte prostore za krajše oddihe prehodnih gostov.

Predvidevamo, da bodo tudi področje naše občine vključeno v delovno območje zavoda »Primorske prireditve«, kar bo poživilo kulturno-prosvetno dejavnost v turistični sezoni. Razen tega bodo tudi društva na področju občine prirejala svoje predstave skladno z gibanjem in potrebami turizma.

V turizmu in gostinstvu bomo investirali skupaj 226 milijonov dinarjev (investicije v gostinstvo in za povečano zmogljivost jamske železnice). Od tega bodo prispevala 29 milijonov podjetja, 50 milijonov zavod »Postojnske jame«, 20 milijonov pa občinski kreditni sklad. Predvidevamo, da bomo preostala sredstva dobili iz natečajev, ki jih bodo razpisale višje teritorialne enote. Ustanove in podjetja bodo morala v ta namen pravočasno pripraviti dobre investicijske elaborate.

Narodni dohodek v gostinstvu bomo na tej podlagi povečali od 74 milijonov dinarjev v letu 1957 na 130 milijonov dinarjev v letu 1961 ali povprečno za 12 % letno.

13. poglavje

Obrt in komunalne gospodarske organizacije

Predvideni razvoj gospodarstva in zaostale obrtne zmogljivosti narakujejo, da v tem obdobju povečamo število obrtnih obratov in izboljšamo in izpopolnimo opremo obstoječih. Tako predvidevamo, da bomo ustanovili skupaj 26 novih obrtnih delavnic, od teh 22 iz proizvodne obrti, štiri pa iz uslužnostne.

Ustanovili bomo obrat za predelavo eteričnih olj, knjigoveznico, dva avtomehanična servisa in obrate za predelavo kmetijskih pridelkov. Stanovanjske skupnosti bodo ustanovile pralnico, kemično čistilnico, kopalnico in še druge uslužnostne obrate. Sedanjim obratom bomo omogočili, da dobijo iz občinskega investicijskega sklada po ugodnih pogojih posojila za nadomestitev in izpopolnitev opreme. Podpirali bomo in z davčno politiko vzpodbujali ustanovitev novih obrtnih obratov na vasi, zlasti krojaških in čevljarskih. Predvidevamo, da bomo najbolj razvili kovinsko obrt, zlasti z novimi remontnimi in servisnimi delavnicami v prometu. Hkrati bomo izpopolnili vrzeli v vodoinštalaterski, tesarski, ključavničarski, vulkanizerski, sedlarski, steklarski, vrvarski, elektroinštalaterski in urarski stroki in bomo v teh strokah ustanovili nove obrate, oziroma bomo povečali število zaposlenih v dosedanjih obratih.

sle, ki jih majhna kmečka gospodarstva sama ne zmorejo. Preskrbele bodo načrte, strokovna navodila in nasvete za sodobno gnojenje in obdelavo zemljišč, nakupile bodo stroje in organizirale njihovo uporabo, nakupovale bodo kmetijske potrebščine in prodajale kmetijske pridelke, preskrbele bodo elaborate in organizirale dela za večje naložbe, ki so v interesu proizvajalcev na kmetijskem področju.

Hkrati bomo utrdili kmetijska posestva splošno družbenega sektorja in jim omogočili, da intenzivneje obdelajo svoja zemljišča in da še naprej dobavljajo semensko blago in plemensko živino drugim proizvajalcem ter s tem prispe-

	1951—1955	1956	1961	1961	1961
Oves in ječmen	281	326	567	174	202
krompir	7.710	5.375	10.300	192	134
detelja, lucerna in travno-seno	12.941	15.133	27.329	180	211
pesa, korenje in repa	2.326	1.500	4.600	307	198
deteljna mešanica	1.049	982	2.880	294	275

Da dosežemo predvideni obseg kmetijske proizvodnje, bomo morali izboljšati kolobar in s tem intenzivneje izkoristiti njivske po-

	1956		1961		Indeks 1956=100
	ha	%	ha	%	
skupaj	1.661	100	1.661	100	100
žita	429	25,9	381	22,9	89
vrtnine	381	22,9	580	34,9	153
krmne rastline	342	20,6	500	30,1	145
prahe-ledine	509	30,6	200	12,1	39

V ta namen bomo osušili 100 ha zamočvirjenih njiv. Sejali bomo več boljših semen, porabili bomo več umetnih gnojil in bolj bomo zaščitili rastline. Glavno nalogo pri izboljšanju kolobarja bodo imele kmetijske zadrage. Le-te bodo proučile najprimernejši kolobar za posamezna zemljišča, preskrbele bodo gnojila in zaščitna sredstva, določile bodo način obdelave in z jamčile večji pridelek.

Za travništvo bomo morali porabiti več umetnih gnojil. Zlasti bomo morali meliorirati približno 500 ha zamočvirjenih travnikov. V ta namen bomo sporazumno z občino Pivka ustanovili vodno skupnost za pivško področje. Ko bo vodna skupnost ustanovljena, bomo proučili, kako najbolj učinkovito povezati njeno delo z delom kmetijskih zadrug in z delom kmetijsko-gozdarske poslovne zveze.

Vodna skupnost bo že v tem obdobju izvedla manjša učinkovita melioracijska dela na področju Razdrto-Landol, Postojna--Rakitnik in Belsko-Predjama. Nadalje bo pripravila programe in projekte za večja regulacijska dela na vodnem toku Pivka, Podnašca in Korotan.

V tem obdobju bodo kmetijske zadrage meliorirale 960 ha pašnikov, jih očistile, uredile in uredile izkoriščanje.

Kmetijsko posestvo Hruševje in Razdrto bomo združili. S tem bo-

vajo svoj delež k skupnim naporom za večjo kmetijsko proizvodnjo.

Predvidevamo, da bodo tako usmerjeni napori omogočili, da povečamo vrednost kmetijske proizvodnje od 470 milijonov dinarjev v letu 1956 na 857 milijonov dinarjev v letu 1961 ali za 82,3%. Povprečno letno povečanje kmetijske proizvodnje bo po teh računih znašalo 12,7%.

Najbolj bomo povečali poljedelsko proizvodnjo, zlasti proizvodnjo krmnih rastlin, da zagotovimo krmno osnovo za povečano proizvodnjo v živinoreji. Tako predvidevamo, da bomo dosegli tele pridelke važnejših poljedelskih kultur (v tonah):

	1956	1951-1955
	1961	1961
	1961	1961

vršine, zlasti za pridelovanje krme in krompirja. Predvidevamo, da bomo takole spremenili strukturo njivskih površin:

mo novemu posestvu omogočili, da bo lahko bolje izkoriščalo kmetijske stroje. Dalje bomo organizirali družbeni sektor kmetijstva v okolici Postojne, Prestranka, Hrašč in Oreška in mu omogočili, da bo smotrno izkoristil svoja zemljišča, zlasti pašnike v Bilju, Počku, Čermelica in Škuljah. Posestva si bodo morala priskrbeti ureditvene elaborate, nadalje bodo morala povečati število zaposlenih, da bodo lahko intenzivneje izkoristila svoja zemljišča, namestiti bodo morala več kmetijskih inženirjev in tehnikov. Kmetijsko-gozdarska Poslovna zveza bo morala zagotoviti sezonsko zaposlitev delovnim kolektivom kmetijskih posestev v gozdarstvu in v prevozništvu oziroma obratih, ki jih bo ustanovila.

Sadjarstvo daje le 1% celotne kmetijske proizvodnje na področju občine. Pridelek sadja bomo povečali vzporedno z razvojem kmetijstva za 62%, največ v podnanaškem predelu. V ta namen bomo izdali podrobnejše predpise o obveznem čiščenju in škropljenju sadnega drevja, kmetijske zadrage pa bodo vzpodbujale proizvajalce, da bodo odstranili staro in pregosto posajeno drevje ter gojili in gnojili ostalo drevje.

Zlasti bo treba odstraniti od češpljevega kaparja okužena drevesa in s tem preprečiti, da bi se ta škodljivec še dalje širil. Hkrati z asanacijo bo treba zagotoviti pri-

meren sadni izbor za naš sadni rajon.

V živinoreji, predvidevamo, da bomo dvignili vrednost proizvodnje od 173 milijonov dinarjev v letu 1956 na 271 milijonov dinarjev v letu 1961. Cenimo, da bo proizvodnja mesa nasproti proizvodnji v letu 1956 večja za 48%, proizvodnja mleka pa za 80%.

Večjo proizvodnjo v živinoreji bodo omogočili:

— večje količine dobre krme in večja poraba industrijske krme,

— razširjena selekcija živine in umetno osemenjevanje,

— boljše zdravstveno stanje živine zaradi omejitve kužnih, parazitarnih in vzrejnih bolezni.

Pri tem računamo, da bo tisti del občinskega področja, ki leži ob glavni cesti Razdrto—Reka, proizvajal predvsem mleko in plemensko živino, naselja pod Hrušico pa plemensko živino in meso.

Kmetijske zadrage bodo organizirale vzrejo plemenske živine, pitanje mlade govedi in bekonov in bodo pospeševale proizvodnjo mleka s tem, da bodo zadrušnikom preskrbele pasemsko živino in močna krmila. Se posebna naloga kmetijskih zadrug bo, da odkupijo kakovostno seno s travnikov manjših kmetijskih posestev in ga dobavijo tistim članom, s katerimi bodo sklenile pogodbe za pitanje živine. Na področju pod Hrušico bodo kmetijske zadrage nabavile potrebno število posnelnikov in organizirale posnelmanje mleka v posameznih vaseh.

Zraven tega bodo zadrage nabavile kosilne stroje in bodo vzpodbujale, po potrebi pa tudi organizirali sušenje sena na sušilih. S tem bodo večale hranilno vrednost krme.

Konjereja bo v zvezi z manjšo sečnjo v gozdovih občine in zmanjšanim obsegom prevoznitva rahlo nazadovala, cenimo približno 7%.

Število perutnine bo še dalje naraščalo in predvidevamo, da bo leta 1961 doseglo 14.000 glav, nasproti 10.373 v letu 1956. Povečana skrb kmetijskih zadrug za dobavo posameznih krmil bo omogočila večjo nesnost in to od 89 jajc na kokoš v letu 1956 na 120 jajc v letu 1961. Na isti osnovi računamo tudi na večjo proizvodnjo mesa, tako da bomo leta 1961 dosegli 22 ton proizvodnje, nasproti 13 tonam v letu 1956. Napredek v kokošereji bo zraven povečane skrbi kmetijskih zadrug za to področje vzpodbujala tudi boljše organizirana preskrba Postojne, zlasti gostinstva, ki v poletnem času lahko vnovči precejšen del perutninarske proizvodnje.

Kmetijska posestva bodo povečala proizvodnjo trikrat v primeri s proizvodnjo v letu 1956. V ta namen bodo morala povečati število zaposlenih in si urediti hleve in druge zgradbe za povečani pridelek in za povečano število živine. Posebno pozornost bodo kmetijska posestva morala posvetiti organi-

zaciji proizvodnje in nagrajevanju. Zlasti bodo morale rešiti vprašanje, kako izločiti vpliv vremena iz obračuna storilnosti in kako navezati posameznika, da bo na svojem delovnem mestu samostojno in po potrebi opravljal tista dela, ki jih sproti narekujejo spremenljive vremenske razmere.

Kmetijske zadruge si bodo v sodelovanju s proizvajalci zagotovile sredstva za naložbe. V ta namen bodo morale komercializirati svojo dejavnost in skrbeti, da bodo premišljeno, na osnovi rentabilitetnega računa, vlagale sredstva v kmetijstvo in si s pogodbami zajamčile plačilo protivrednosti svojih uslug. Poslovna zveza jim bo pravno, gospodarsko in tehnično pomagala, zraven tega si morajo kmetijske zadruge preskrbeti potreben strokovni kader za neposredno delo pri proizvajalcih.

Zadruge bodo morale odkup aktivno izkoristiti, da usmerimo proizvodnjo po zahtevah trga in da izkoristijo možnosti predelave kmetijskih pridelkov. Zraven tega bodo morale znižati odkupne stroške. V ta namen bodo bolj organizirale zbiranje in prevoz in si bodo zgradila potrebne lope in skladišča. Zadruge bodo v tem obdobju oddale nekmetijske dejavnosti v upravo drugim enotam.

Celotne investicije v kmetijstvu bodo znašale približno 350 milijonov dinarjev. Te investicije so glede na pričakovani obseg proizvodnje skromne, ker računamo, da je v tem obdobju treba izkoristiti predvsem rezerve že obstoječih sredstev.

Mobilizacija teh rezerv zahteva le manjše naložbe, toliko več pa organizacijskega in strokovnega dela.

Za investicije pridvidena sredstva bodo namenjena predvsem za nakup in vzrejo živine, za stroje in orodje, za meloracije in za ureditev hlevov in gnojišč. Računamo, da bodo k temu prispevali sami proizvajalci in vodna skupnost 200 milijonov dinarjev, 46 milijonov zadruge iz svojih skladov, preostali del pa investicijski skladi višjih teritorialnih enot.

Razvoj kmetijske proizvodnje bo posredno pospeševala bolj organizirana in bolj opremljena trgovska mreža, dalje večje potrebe živilske industrije, predvidene v družbenih planih višjih teritorialnih enot ter splošni vplivi celotnega gospodarskega razvoja v državi.

8. poglavje

Gozdarstvo

Glavni cilj tega družbenega plana v gospodarstvu je, da povečamo lesno zalogo v preveč izkoriščenih gozdovih in da vskladimo sečnjo s prirastkom. Lesno zalogo bomo povečali predvsem s tem, da bomo manj sekali, z druge strani pa bomo ojačili nego in obnovo gozdov.

Sečnjo bomo postopoma zmanjševali za 1200 m³ letno, tako da bomo leta 1961 posekali 91 % prirastka, povprečno v obdobju 1957 do 1961 pa 94 %. Količina posekanega lesa bo v letu 1961 znašala tako 41.000 m³ ali 87,3 % količine, ki smo jo posekali v letu 1956.

Da preprečimo pretirano rast bukve, bomo v bodoče sekali več listavcev in manj iglavcev, tako da bo posek iglavcev v letu 1961 znašal 72 % prirastka, posek listavcev pa 103 % prirastka. Večja bo tudi sečnja na negozdnih zemljiščih, ker jih bomo v tem obdobju čistili za kmetijske namene. V zvezi s tem bomo morali razmejiti kmetijske in gozdne površine.

Količine tehničnega lesa bomo povečali, čeprav bomo v celoti manj posekali. Zato bomo porabili manj drv in jih nadomestili s premogom in električno energijo, dalje bomo že pri sečnji prebirali les tako, da bomo najbolje izkoristili posekano drevje. Povečali bomo zlasti količine tehničnega lesa za potrebe novih tovarn za kemično predelavo lesa in količine tehničnega lesa za lesno industrijo na področju občine.

Velike površine preveč izkoriščenih gozdov na splošno in majhen prirastek zahtevajo, da ojačimo obnovo in nego gozdov. V ta namen moramo boljše negovati aktivne gozdove in vnašati vanje ustrezajoče drevesne vrste, da povečamo prirastek in izboljšamo strukturo gozdov. Dalje moramo pogozditi nedonosna zemljišča in spremeniti grmišča in propadajoče gozdove v gospodarske gozdove. V drevesnicah moramo zagotoviti dobre sadike, čeprav na račun števila sadik. Opustili bomo krajevne drevesnice in povečali stalne, ker bomo s tem lažje nadzorovali izbor in rast sadik.

V tem obdobju bomo manj pogozdovali, okrog 10 ha letno, povečali pa bomo nego gozdov. Pripravili bomo tla za naravno osemenitev in za spopolnjevanje prirodnega podmladka.

Pri pogozdovanju Krasa bomo zlasti negovali in oblikovali že obstoječe nasade ter zaščitili in gospodarsko zboljšali obstoječo rast v propadajočih gozdovih in v grmiščih. Pogozdili, spopolnili in posadili bomo 270 ha površin, za kar predvidevamo, da bomo porabili okrog 10 milijonov dinarjev. Meliorirali bomo 300 ha gozdov in 75 ha grmišč, kar bo skupno stalo okrog 6 milijonov dinarjev.

V razdobju 1957-1961 bomo negovali 4002 ha gozdov ali 800 ha letno nasproti 659 ha v letih 1953-1956. Izdatki za te namene bodo znašali letno 5,7 milijonov dinarjev. Za ta namen bomo učili več skupin kvalificiranih delavcev in nakupili potrebno orodje. Zlasti Zadruga poslovna zveza bo morala skrbeti, da usposobi potrebno število kvalificiranih moči za pouk

zasebnih lastnikov gozdov pri tem delu.

Nadalje bomo v tem obdobju uredili 4790 ha gozdov, za kar bomo porabili okrog 12 milijonov dinarjev.

Gozdove bomo v bodoče še bolj varovali. Zaščitili bomo koristne ptice, izdelali valilnice in krmilnice in jih namestili v krajih, ki jih ogrožajo lubadarji, gobar in drugi gozdni škodljivci. Dosledno bomo pazili na gozdni red in že v kali zatirali okužbe. Nekatere manjše površine bomo morali ograditi, da jih divjad ne bo objedala. Napravili bomo nova krmišča za divjad, hkrati bomo skrbeli, da bodo obstoječa krmišča dovolj založena. Računamo, da bomo za varstvo gozdov porabili približno devet milijonov dinarjev. Izkoriščanje, vzgojo in nego gozdov v zasebnem sektorju bo organizirala uredila in koordinirala Zadruga poslovna zveza. Zadruga poslovna zveza moramo v tem obdobju organizacijsko utrditi, ji omogočiti, da dobi potrebne strokovne moči, in ji pomagati, da bo izoblikovala ustrezne metode dela za načrtno gospodarstvo v zasebnih gozdovih.

V tem obdobju bomo v Postojni zgradili potrebna poslopja za Gozdarsko šolo.

9. poglavje

Gradbeništvo

Obseg gradbenih del bo v prvih letih planiranega obdobja naraščal in bo dosegel približno 300 milijonov dinarjev letno, proti koncu obdobja pa bo znižan za približno 200 milijonov dinarjev. Tako gibanje gradbeništva bo povzročila večja stanovanjsko-komunalna graditev, ki je v predhodnem obdobju zaostala in bo v prvih letih morala nadomestiti zamudo v predhodnem obdobju.

Predvideni razvoj industrije gradbenega materiala in gradbenih elementov bo gradbeništvu omogočil, da bo povečalo storilnost in pocenilo gradbena dela. Zraven tega bodo gradbena podjetja v večji meri kot doslej mehanizirala svoje delo in tako znižala stroške gradbenih storitev.

Posebno pozornost bodo morali investitorji posvetiti programom in projektom. Investitorji se bodo pri izdelavi programov obrnili na strokovnjake Društva ekonomistov in Društva inženirjev in tehnikov. Dalje bodo investitorji zagotovili strokovni nadzor nad izvedbo gradbin del. Pri tem ji bosta pomagali Zavod za stanovanjsko graditev v Kopru in Društvo inženirjev in tehnikov.

Boljšo kakovost programov in projektov bodo razen tega zagotovili naperi okraja, da zboljša delo projektantskih organizacij in da izpopolni urbanistično in revizijsko službo.

Centralizirani investitorski posli na področju družbenega standarda bodo gradbenim podjetjem omogo-

Na vasi in na kmetijskih posestvih splošnega družbenega sektorja, kjer nudijo močvirne trave obilo surovin za obrtno predelavo, bomo vzpodbudili domačo obrt, da zaposlimo delovno silo v času, ko v kmetijstvu ni dovolj dela. Vzpodbuditi moramo tudi umetno obrt, da bo izdelovala spominčke za turiste, ki prihajajo v Postojnsko jamo.

Vse gospodarske organizacije in ustanove bodo morale stremeti za tem, da v svojem delokrogu proučijo možnosti za ustanovitev novih obrtnih obratov in da te možnosti izkoristijo.

Število zaposlenih v obrti bo konec leta 1961 nasproti stanju v letu 1956 večje za 77 oseb. Družbeni proizvod na zaposlenega bo dosegel milijon 582 tisoč dinarjev

ali 39 % več kot v letu 1956, narodni dohodek pa 605 tisoč dinarjev na zaposlenega ali 96 % več kot v letu 1956.

Večjo proizvodnjo in večjo storilnost v obrti bodo zraven boljše oskrbe s surovinami in pomožnim materialom omogočili novi stroji in oprema, boljša organizacija dela in vzpodbudno nagrajevanje.

Še naprej bo treba vključevati vajence v obrt in s strokovnimi tečaji izpopolnjevati znanje obrtnikov. Vajenski šoli v Postojni bomo morali hkrati z gradnjo osnovnošolskih prostorov zagotoviti potreben prostor za praktični pouk vajencev.

Po sektorjih lastništva predvidevamo tele spremembe: (družbeni proizvod v milijonih dinarjev)

	1956	1961	Indeks	Povprečno letno poveč. v %
Skupaj	242	445	184	12,9
družbeni sektor	131	324	247	19,9
zadružni sektor	69	—	—	—
privatni sektor	42	121	284	23,2

Zasebni sektor obrti bo povečal svojo proizvodnjo predvsem z novimi manjšimi reparaturnimi delavnicami na vasi.

Računamo, da bomo v tem obdobju investirali v osnovna sredstva obrti 191 milijonov dinarjev. Od tega bodo finansirala 50 milijonov obrtna podjetja in delavnice iz svojih skladov, 38 milijonov bo prispeval občinski investicijski sklad, manjkajoči znesek pa bo treba zagotoviti s posojili iz skladov okraja, republike in Zveze. S temi sredstvi bomo med drugim dogradili prostore in nakupili potrebno opremo za podjetje »LIV« v Postojni.

Obratna sredstva obrti bomo v tem obdobju povečali za 81 milijonov dinarjev.

Največ bomo investirali v nove obrtne prostore (105 milijonov dinarjev), 86 milijonov pa je namenjenih za nakup nove opreme in za izpolnitev obstoječe.

V komunalni dejavnosti je na prvem mestu veliko popravilo pekarn v Postojni in nakup novih strojev in opreme za peko kruha. Pekarna v Postojni bo v tem obdobju povečala zlasti proizvodnjo slaščic za potrebe gostinstva.

IV. DEL

UKREPI ZA IZPOLNITEV NAČRTA

14. poglavje

Krepitev socialističnih odnosov

Da zagotovimo predvideni razvoj gospodarstva in vzporedno rast

socialističnih odnosov, moramo na prvem mestu kadrovsko in organizacijsko okrepiti, učvrstiti in razviti komunalni sistem. Zagotoviti moramo, da bodo na vodilna mesta v organih družbenega in delavskega samoupravljanja prišli sposobni ljudje, z druge strani moramo izpopolniti in razviti metode dela teh organov tako, da bodo v njih uspešno sodelovali vsi njihovi člani. Ustvariti moramo stalno opazovanje in združevanje gospodarskih in družbenih vprašanj od proizvajalcev navzgor preko svetov do občinskega ljudskega odbora in skrbeti, da jih bomo reševali načrtno in vsestransko. Pri posameznih organih moramo izoblikovati zavest o skupnih vprašanjih občine in jim omogočiti, da spoznajo področja, kjer se njihovo delo medsebojno povezuje, tako da bodo lahko reševali svoje probleme s stališča družbenih koristi.

Razvoju komunalnega sistema in socialističnih odnosov bodo mnogo prispevale nove oblike dela v kmetijskih zadrukah. Pogodbeno sodelovanje zadrug s proizvajalci bo združevalo posameznike v skupnih vprašanjih, ki se tičejo njihovega dela in napredka, in bo tako ustvarilo osnove za družbeno upravljanje tistih vej kmetijstva, ki so najbolj pomembne za nadaljnji napredek te panoge.

V gospodarskih organizacijah bo treba uveljaviti načela spremenjenega načina delitve dohodka, razširiti nagrajevanje po normah, premije pa postaviti na realne in

sorazmerne osnove. Hkrati bo treba v večji meri seznanjati delovne kolektive s poslovnimi uspehi in težavami podjetja in jim prikazovati odvisnost njihovega zaslužka od uspeha celotnega kolektiva. Tako bo uresničeno načelo nagrajevanja po delu, z druge strani bomo s tem razširili in ojačili delavsko samoupravljanje.

15. poglavje

Perspektivni in tekoči plani ter njihovo izvajanje

1. Občinski ljudski odbor in njegovi organi bodo s svojimi družbenimi plani, odloki in drugimi predpisi in ukrepi ter pri gospodarjenju z družbenimi skladi in drugimi sredstvi uresničevali predvsem cilje perspektivnih planov.

2. Gospodarske organizacije morajo poslovati po smernicah perspektivnih planov in uresničevati cilje in naloge, ki jih vsebujejo. Zaradi tega naj gospodarske organizacije sprejmejo perspektivne plane svojega razvoja, vsako leto pa naj z letnim planom podrobneje določijo naloge, ki jih morajo v ta namen izvesti.

3. Občinski ljudski odbor bo zagotovil izvajanje perspektivnih planov z vsakoletnimi družbenimi plani.

4. Za vse objekte, ki so predvideni v tem planu, je treba izdelati investicijske programe. Pri tem je treba stremeti, da bodo objekti ob uporabi ekonomsko ustrezajočih in sodobnih normativov čim cenejši in da bodo namenu kar najbolj ustrezali.

5. Sveti in upravni organi Občinskega ljudskega odbora morajo spremljati izvajanje perspektivnega plana in periodično obveščati Občinski ljudski odbor o izpolnjevanju tega plana. Po potrebi morajo predlagati ukrepe, da zagotovimo izpolnitev tega plana oziroma letnih družbenih planov.

16. poglavje

Zaključne določbe

1. Elaborat oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve »Dokumentacija k družbenemu planu gospodarskega razvoja občine Postojna v letih 1957-1961« je priloga tega plana.

2. Ta plan stopi v veljavo z dnem objave v »Uradnem vestniku« okraja Koper. Gospodarski odnosi in uspehi, ki so bili doseženi na podlagi družbenega plana za leto 1957, se vštejejo v izpolnitev tega Številka: 2681/1958.

Postojna, 16. 8. 1958.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora

Jože Baša, l. r.